

SÅDAN SIKRER DU HENSIGTSMÆSSIG FÆRDSEL PÅ GÅRDEN

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Der er mange ting, du kan sætte i værk for at undgå ulykker, når maskiner og mennesker færdes på gården. Her får du de vigtigste.

Livlig trafik med maskiner, traktorer og mennesker der færdes på arealerne i og omkring gården – fx i høsten - kræver ekstra påpasselighed. Ved at være opmærksom og aftale fælles spilleregler, kan mange alvorlige ulykker undgås.

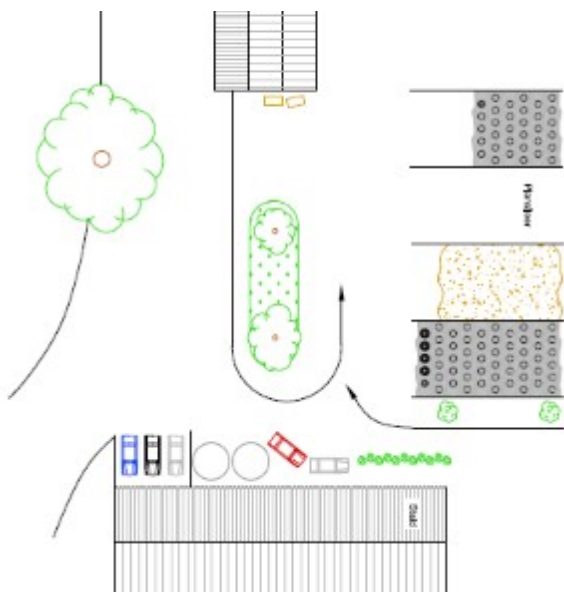
Her er et par eksempler, hvor det gik galt:

Eksempel 1

Majsensilagen skulle indlægges i plansiloer, og der var flere udefrakommende hjælpere, som havde parkeret i arbejdsområdet, fordi parkeringspladsen ikke kunne rumme både medarbejderbiler, servicebiler og gæstebiler. Nogle af bilerne var parkeret langs en gennemkørselsvej. Traktorer med majsvoogne kørte ad gennemkørselsvejen langs plansiloerne, der dækkede for hovedparten af køretøjet.

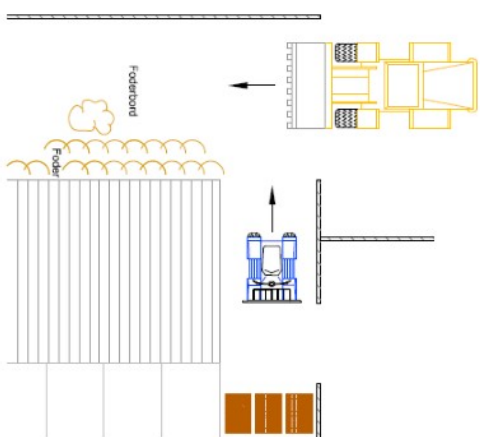
En minilæsser kørte ud fra en staldport, rundt om bedet på gårdspladsen med høj hastighed. Træerne i bedet tog noget af udsynet til gennemkørselsvejen, og førerens blik fangede de mange biler, og han så derfor ikke traktoren, der kom frem bag plansiloen. Det resulterede i sammenstød.

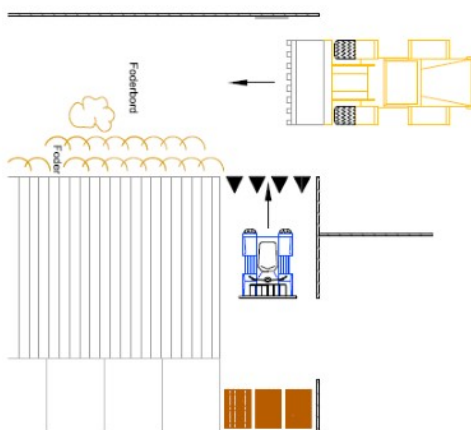

Eksempel 2

En medarbejder havde kørt gårdens ATV ind på en tværgang i enden af kostalden, så han kunne komme af med et par sække. Han havde høreværn på for at høre musik og for at undgå ATV'ens motorlarm. Netop som han bakkede ud fra tværgangen til fodergangen, kørte gårdens ejer gummigeden ind ad porten for at påbegynde fordeling af grovfoderet. Heldigvis nåede medarbejderen at springe af ATV'en, inden den blev ramt af gummigedens skovl – men der skete stor materiel skade på ATV'en.

Skitse 1. viser situationen som den foregik.
hajtænder.

Skitse 2. viser situationen med

Stor motivation til sikker adfærd

Uheldigvis sker der ofte langt alvorligere ulykker med voldsom personskade og også helt fatale ulykker med døden til følge. Derfor er det vigtigt at gøre arbejdsforholdene sikre.

HVAD SIGER REGLERNE

Færdselslovens regler gælder for landbrugsejendommens udendørsområde herunder også gårdspladsen og arealer, hvor der er adgang for andre fx postbiler, renovationsbiler, ansatte og besøgende i egne biler. For at forebygge ulykker på udendørsområdet kan to skiltetyper anvendes:

- Brug af officielle færdselstavler og afmærkninger, som kræver godkendelse. Er der mange brugere på veje og gårdspladser på bedriftens område, kan en færdselsplan sendes til kommunens tekniske forvaltning. I nogle tilfælde videresender kommunen den til høring hos politiet.
- Brug af egne skilte. Egne skilte skal ikke godkendes, men det bør vurderes, om egne tavler og skilte får en tilstrækkelig forebyggende effekt.

OBS

Almindelige færdselsregler som vigepligt, højrekørsel, holde afstand og kørsel efter forholdene overføres ikke altid til de hjemlige forhold på bedriften, hvor bedriftsejeren selv skal vedligeholde færdselsveje og udarbejde klare færdselsregler. Derfor er det nødvendigt at aftale, hvordan færdsel og transport skal foregå, og hvilke regler der gælder.

Kom i gang – snak om reglerne

En række punkter er gode at håndhæve, når sikkerhed og adfærd ved færdsel på gården skal forbedres:

- Drøft, hvordan hensigtsmæssig og forsvarlig kørsel praktiseres
- Instruér medarbejdere og medhjælpere om transport og brug af transportredskaber
- Renhold og vedligehold alle færdselsveje
- Undgå stabling af halmballer og bigballe i højder, der tager udsynet, ved hjørner og færdselsveje
- Vær ekstra opmærksom på færdslen i områder, hvor materiale løftes i højden, overvej afspærring /indhegning
- Undgå skarpe hjørner med blinde vinkler. Hvis det ikke er muligt, skal der være ensrettet færdsel rundt om skarpe hjørner eller være opsat spejle
- Adskil kørende og gående færdsel med ledelåger, drivgange, afstribning eller skiltning
- Brug af refleksveste/reflekser på arbejdstøjet i mørke perioder.

FÅ OVERBLIK – GÅ SYSTEMATISK TIL VÆRKS

Kortlæg al færdslen på bedriften. Brug tegninger/luftfotos af gården og omkringliggende arealer

til at tegne ind, hvor færdslen foregår. Det er vigtigt, at medarbejdere og fx familiemedlemmer eller andre, der har deres daglige gang på bedriften, deltager. På den måde kortlægges al færdslen på ejendommen. Man kan vælge at give de forskellige typer færdsel forskellige farver på oversigtskortene, så man tydeligt kan se, hvor der er risiko for, at person- og maskintrafik krydser hinanden. Det er netop, når 'blød' og 'hård' trafik krydser hinanden, at de alvorligste personskader sker. Læs mere om metoden i vejledningen '[Transport og færdsel på landbrug](#)'.

Løsningsforslag

Når I har fået et godt overblik, udpeges problemområder, hvor der er fare. Herefter vedtages løsninger, og gennemførelse af de forskellige opgaver fordeles. Eksempler på løsningsmuligheder er:

- Indfør klare færdselsregler på bedriften
- Opsæt relevante skilte
- Midlertidig skiltning ved sæsonkørsel - fx gylletransport, kørsel af ensilage, halm
- Tidspunkter med begrænset/ingen kørsel på bestemte veje og pladser
- Ensrettet færdsel på bestemte steder
- Ændring i tilkørselsforhold
- Opsætning af spejle, lys og evt. reflekser
- Etablering af adskillelse mellem gående og kørende trafik
- Påmaling af markeringer på veje og belægninger fx højtænder og striber
- Rulning af glatte gulvområder fx i stalden
- Ændring i logistik, fx nye køre- og drivveje
- Udvid udsyn og overblik over færdslen med spejle – fx ved porte, døre og skarpe hjørner
- Porte og døre bør have vinduer som sikrer udsyn
- Anlæg veje tilstrækkeligt langt fra bygninger
- Undgå så vidt muligt krydsende færdsel, ændringer i niveauer og smalle passager ved planlægning af byggeri

Faktaboks

Transport og færdsel på landbrugsejendomme udgør en risiko for ulykker. Landmanden har ansvaret for, at både arbejdsmiljø- og færdselsloven overholdes.